

Förord

Jag arbetar i huvudsak utifrån följande handlingar när det gäller Vitsaniemi bys historia. Byn som en namnkommitté tillsatt av staten döpte till Risudden då järnvägen och posten kom.

1. 1543 års jordebok som nämner att det fanns 3 boställen i Vitsaniemi/Risudden
2. 1648 års lantmäterikarta utvisande 7 boställen
3. 1890 års folkräkning
4. Mantalslängder och husförhör fram till 1940
5. Födelsebok Vitsaniemi/Risudden 1721-1925
6. Emigranter redovisade i EMUS ([Elektroniskt Emigrantmuseum](#)) på Haparanda Tornio Släktforskarförening

De "fakta" som jag redovisar här är information insamlad från olika källor, främst Internet, i ett försök att katalogisera informationen till boställen/gårdar. Läsaren får själv bedöma och kontrollera sanningshalten och ta ansvaret för de uppgifter denne använder sig av.

Mitt mål är att komma fram till den första fasta bosättningen och härleda utvecklingen till 1940, till att börja med som en faktainsamlingsfas.

Erik Wahlbergs dokumenterade analys av byns historia i [Erik Wahlberg Vitsaniemi by finns naturligtvis med som grundmaterial.](#)

Jag kommer att ställa olika hypoteser, tankar mina egna och andras i [bilaga 1](#) till detta förord och att successivt bearbeta/omarbета mina ställningstaganden. Resultatet redovisar jag huvudsakligen under rubriken **Boställen/gårdar, ursprungliga boställen, [här](#)**. Materialet förändras hela tiden tills denna text tas bort från huvudmenyn: **Sidan är under Uppbyggnad, Datat kan vara Ofärdigt** I huvudmenyn visar jag status, datum för senaste uppdatering.

Det viktigaste jag har att utgå ifrån är födelseböckerna, husförhören, lantmäterikartor utvisande skatteläggning, hemmansklyvningar, avsöndringar genom köp m.m. och andra lantmåteriförrättningar. Jag försöker länka till de historiska kartorna så att ni själva kan studera detaljer av intresse. Födelseböckerna har jag sorterat efter far, _mor och barnens födelsedatum. Eftersom födelseboken jag använder (en egen omarbetning av Stig-Inge Gustafssons Hietaniemi födelsebok) slutar 1725, så finns inte alla familjer med och inte heller alla barnen i familjerna då jag saknar födelsedata från 1926 - 1940. Jag har mantalslängden 1940 men den visar bara vilka familjer som fanns i byn då, men somliga av dessa kanske redan hade flyttat eller vissa barn var utflugna eller inte födda än.

Herbert Wirlöf

2013-10-30

PS. All information kommer så småningom att lämnas till Nordkalottens kultur- och forskningscentrum (NKFC) i Övertorneå för arkivering och kanske visning lokalt.

[Deras hemsida](#) , i bildarkivet finns en hel del bilder av Einar Tuohinen.